

Prima instanță: Judecătoria Drochia, sediul central (jud.: I. Rusu)
Instanța de apel: Curtea de Apel Bălți (jud.: S. Procopciuc, D. Stănilă, D. Corolevschi)

Î N C H E I E R E

14 iunie 2023

mun. Chișinău

Curtea Supremă de Justiție

Completul de judecată în componența:

Președinte, judecător

Tamara Chișca-Doneva

Judecători

Mariana Pitic

Aliona Miron

examinând admisibilitatea recursului depus de Copacinschi Grigore,
în cauza de contencios administrativ, la cererea de chemare în judecată depusă de Copacinschi Grigore împotriva Primăriei satului Moara de Piatră raionul Drochia, Comisiei de licitație din cadrul Primăriei s. Moara de Piatră r. Drochia cu privire la obligarea desfășurării licitației și obligarea executării deciziilor Consiliului local,
împotriva deciziei din 19 mai 2022 a Curții de Apel Bălți, prin care a fost casată integral hotărârea din 11 noiembrie 2021 a Judecătoria Drochia, sediul central și emisă o nouă hotărâre prin care a fost declarată inadmisibilă acțiunea formulată de Copacinschi Grigore în partea obligării Comisiei de licitație din cadrul Primăriei s. Moara de Piatră, r. Drochia să desfășoare licitația și respinsă acțiunea în partea obligării Primăriei s. Moara de Piatră, r. Drochia să execute deciziile Consiliului local

c o n s t a t ă :

La 18 februarie 2021, Copacinschi Grigore s-a adresat cu acțiune în contencios administrativ împotriva Primăriei s. Moara de Piatră r. Drochia, Comisiei de licitație din cadrul Primăriei s. Moara de Piatră, r. Drochia cu privire la obligarea executării deciziilor Consiliului local.

Prin hotărârea din 11 noiembrie 2021 a Judecătoria Drochia, sediul central, acțiunea în contencios administrativ a fost respinsă ca neîntemeiată.

Nefiind de acord cu soluția primei instanțe, la 19 noiembrie 2021, Copacinschi Grigore a contestat cu apel hotărârea din 11 noiembrie 2021 a Judecătoria Drochia, sediul central, solicitând casarea hotărârii, cu emiterea unei noi hotărâri prin care acțiunea să fie admisă integral.

Prin decizia din 19 mai 2022 a Curții de Apel Bălți, a fost casată integral hotărârea din 11 noiembrie 2021 a Judecătoria Drochia, sediul central și emisă o nouă hotărâre prin care a fost declarată inadmisibilă acțiunea formulată de Copacinschi Grigore în partea obligării Comisiei de licitație din cadrul Primăriei s. Moara de Piatră, r. Drochia să desfășoare licitația și respinsă acțiunea în partea

obligării Primăriei s. Moara de Piatră, r. Drochia să execute deciziile Consiliului local.

La 03 iunie 2022, Copacinschi Grigore a depus recurs nemotivat împotriva deciziei din 19 mai 2022 a Curții de Apel Bălți, solicitând casarea acesteia și a hotărârii primei instanțe cu emiterea unei noi hotărâri prin care acțiunea să fie admisă integral. La fel, a menționat că motivele de fapt și de drept al recursului vor fi prezentate după notificarea deciziei motivate.

La 27 ianuarie 2023, Curtea Supremă de Justiție a expediat în adresa Primăriei satului Moara de Piatră raionul Drochia, Comisiei de licitație din cadrul Primăriei s. Moara de Piatră r. Drochia copia recursului depus de Copacinschi Grigore, cu înștiințarea despre necesitatea prezentării referințelor, notificată ultimilor la 01 februarie 2023, cu toate acestea intimații nu au depus referințe.

Examinând admisibilitatea recursului în raport cu actele cauzei, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție constată inadmisibilitatea acestuia, din următoarele motive.

În conformitate cu art.246 alin.(1) și (2) lit.e) din Codul administrativ, Curtea Supremă de Justiție examinează din oficiu admisibilitatea cererii de recurs. Dacă este inadmisibil, recursul se declară ca atare printr-o încheiere. Recursul se declară inadmisibil în special când motivarea recursului nu a fost depusă sau a fost depusă după expirarea termenului prevăzut la art.245 alin.(2).

Conform art.245 alin.(1) și (2) din Codul administrativ, recursul se depune la instanța de apel în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel, dacă legea nu stabilește un termen mai mic. Instanța de apel transmite neîntârziat Curții Supreme de Justiție recursul împreună cu dosarul judiciar. Motivarea recursului se prezintă Curții Supreme de Justiție în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel. Dacă se depune împreună cu cererea de recurs, motivarea recursului se depune la instanța de apel.

Totodată, regulile generale ce țin de calcularea termenelor în materie de contencios administrativ sunt reglementate prin prisma art.195 din Codul administrativ potrivit cărora procedura acțiunii în contencios administrativ se desfășoară conform prevederilor prezentului cod. Suplimentar se aplică corespunzător prevederile Codului de procedura civilă, cu excepția art.169–171.

În conformitate cu art.110 din Codul de procedură civilă, termen de procedură este intervalul, stabilit de lege sau de judecată (judecător), în interiorul căruia instanța (judecătorul), participanții la proces și alte persoane legate de activitatea instanței trebuie să îndeplinească anumite acte de procedură ori să încheie un ansamblu de acte.

Conform art.111 alin.(1)-(4) din Codul de procedură civilă, actele de procedură se efectuează în termenul prevăzut de lege. În cazul în care nu este stabilit prin lege, termenul de procedură se fixează de către instanța judecătorească. Termenul de procedură se instituie prin indicarea unei date calendaristice, datei comunicării actului de procedură, a unei perioade sau prin referire la un eveniment viitor și cert că se va produce. În ultimul caz, actul de procedură poate fi efectuat în decursul întregii perioade. Dacă începutul curgerii termenului este determinat de un eveniment sau

moment în timp care va surveni pe parcursul zilei, inclusiv de comunicarea actului de procedură, atunci ziua survenirii evenimentului sau a momentului nu se ia în considerare la calcularea termenului. Dacă începutul curgerii termenului se determină prin începutul unei zile, această zi se include în termen.

Potrivit art.113 din Codul de procedură civilă, dreptul de a efectua actul de procedură încetează odată cu expirarea termenului prevăzut de lege ori stabilit de instanța de judecată. Nerespectarea termenului atrage după sine decăderea din dreptul de a efectua actul de procedură, dacă legea nu prevede altfel.

Pornind de la prevederile legale menționate supra, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ menționează că termenele procedurale stabilesc regimul optim pentru realizarea justiției, fiind o modalitate de ordonare a realizării acțiunilor procedurale și fortificarea securității raporturilor juridice. Exercitarea unui drept de către titularul său nu poate avea loc decât într-un anumit cadru, prestabilit de legiuitor, cu respectarea anumitor exigențe, căror li se subsumează și instituirea unor termene, după a căror expirare valorificarea respectivului drept nu mai este posibilă.

Potrivit art.223 din Codul administrativ, hotărârile și alte acte de dispoziție prin care se stabilesc termene, precum și numirea ședințelor și citațiile se notifică participanților la proces conform art.96–114.

Conform art.96 alin.(1) din Codul administrativ, notificările și comunicările către participanții la procedura administrativă se realizează în orice formă de comunicare adecvată, rapidă și eficientă din punctul de vedere al costurilor. Comunicarea prin mijloace electronice are prioritate dacă este adecvată obiectului comunicării și acceptată de participantul la procedură.

Potrivit art.97 alin.(3) din Codul administrativ, autoritatea publică poate alege între următoarele forme de notificare: a) notificare prin act de recunoaștere a recepționării; b) notificare prin poștă cu act de notificare; c) notificare prin poștă cu scrisoare recomandată; d) notificare prin poștă electronică sau prin mijloace electronice de comunicație dedicate.

Din prevederile art.110¹ alin.(1) și (5) din Codul administrativ rezultă că, notificarea prin poștă electronică la adresa electronică a persoanei care urmează a fi notificată se efectuează prin transmiterea înscrisului de notificat în formă de document electronic, cu aplicarea semnăturii electronice de persoana responsabilă din cadrul autorității publice. Notificarea prin poștă electronică se efectuează dacă adresa poștală a fost indicată prealabil de persoana notificată. Notificarea prin poștă electronică este echivalentă cu notificarea de substituie prin introducerea în cutia poștală. Confirmarea recepției notificării, emisă în mod automatizat de sistemul informațional sau de alt mijloc electronic de comunicație dedicat, probează notificarea

Potrivit art.114 din Codul administrativ, dacă o notificare a înscrisului, care îndeplinește condițiile de formă, nu poate fi probată sau dacă înscrisul a ajuns cu încălcarea prevederilor obligatorii de notificare, atunci acesta se consideră notificat din momentul în care într-adevăr a ajuns la persoana care urma să fie notificată.

Din actele cauzei rezultă că, la 19 mai 2022, Curtea de Apel Bălți a pronunțat, în ședință publică, dispozitivul deciziei.

La 14 iulie 2022, la adresa electronică a lui Copacinschi Grigore: debit-garant2019@mail.ru, a fost notificată copia dispozitivului deciziei instanței de apel, fapt ce se confirmă prin scrisoarea anexată la actele cauzei (f.d.158).

Se reține că, la 11 noiembrie 2022, decizia integrală a Curții de Apel Bălți din 19 mai 2022, a fost publicată pe Portalul Național al Instanțelor de Judecată: <https://cab.instante.justice.md/>.

Totodată, materialele cauzei atestă că, decizia integrală a fost expedită participanților la proces prin oficiul poștal, la 14 noiembrie 2022, iar la 17 noiembrie 2022, Primăria satului Moara de Piatră a recepționat decizia (f.d. 161, 162). Totuși, înscrisuri confirmative despre notificarea deciziei integrale lui Copacinschi Grigore, la materialele cauzei nu se regăsesc.

În vederea înlăturării deficienței constatate, Curtea Supremă de Justiție, la 05 mai 2023, a expedit prin poștă electronică, la adresa e-mail indicată de către Copacinschi Grigore în multitudinea de cereri adresate atât primei instanțe, cât și instanței de apel, decizia integrală a Curții de Apel Bălți, explicând momentul începerii curgerii termenului de prezentare a motivării recursului.

Cele menționate supra, atestă faptul că termenul de 30 de zile prevăzut la art.245 alin.(2) din Codul administrativ, pentru prezentarea motivării recursului, a început să curgă din data de 06 mai 2023, ziua imediat următoare de la data notificării lui Copacinschi Grigore a deciziei integrale a instanței de apel, care a expirat la data de 05 iunie 2023 (luni) inclusiv.

În pofida celor enunțate, Copacinschi Grigore nu s-a conformat prevederilor legale și nu a prezentat motivarea recursului în termenul legal prevăzut la art.245 alin.(2) din Codul administrativ. Or, fiind cel interesat de soluționarea cauzei în ordine de recurs, recurentul Copacinschi Grigore trebuia să întreprindă toate măsurile necesare de a-și proteja dreptul de acces la instanță după cum sugerează și jurisprudența CEDO, prin efectuarea actului de procedură până la expirarea termenului prevăzut de lege, la caz, prin prezentarea motivării recursului în conformitate cu art.245 alin.(2) din Codul administrativ. Drept consecință, intervenind aplicarea sancțiunii procedurale prevăzută la art.246 alin.(2) lit.e) din Codul administrativ, de declarare a recursului inadmisibil.

Conform art.24 alin.(1) din Codul administrativ, participanții la procedura administrativă și procedura de contencios administrativ trebuie să își exercite drepturile și să își îndeplinească obligațiile cu bună-credință, fără a încălca drepturile procesuale ale altor participanți. Buna-credință prezumă că partea este obligată să respecte termenele prevăzute de lege, or, termenul de recurs prevăzut la art.245 din Codul administrativ, este considerat un termen imperativ, absolut și peremptoriu, astfel că nerespectarea acestuia atrage ca și consecință după sine decăderea părții din dreptul de a mai exercita această cale de atac.

Din cele constatate rezultă că, nerespectarea termenului de prezentare a motivării recursului se datorează în exclusivitate comportamentului pasiv a lui Copacinschi Grigore care trebuia să dea dovadă de responsabilitate și atitudine activă,

folosindu-se cu bună-credință de drepturile și obligațiile sale procedurale, inclusiv să-și verifice poșta electronică la intervale rezonabile de timp pentru a nu omite termenul legal de prezentare a recursului motivat. Or, admiterea spre examinare a unui recurs tardiv poate duce la încălcarea principiului securității raporturilor juridice garantat de art.6§1 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale.

În atare circumstanțe, soluția de declarare a recursului depus de Copacinschi Grigore drept inadmisibil, este compatibilă cu respectarea prevederilor Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, având în vedere că prelungirea nejustificată a termenului pentru exercitarea recursului ar leza principiul securității raporturilor juridice.

În circumstanțele menționate, Completul de judecată al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a declara recursul depus de Copacinschi Grigore, ca inadmisibil.

Conform art.230, art.245 alin.(2) și art.246 alin.(1) și (2) lit.e) din Codul administrativ, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Recursul depus de Copacinschi Grigore se declară inadmisibil.
Încheierea este irevocabilă.

Președinte,
judecător

Tamara Chișca-Doneva

Judecători

Mariana Pitic

Aliona Miron